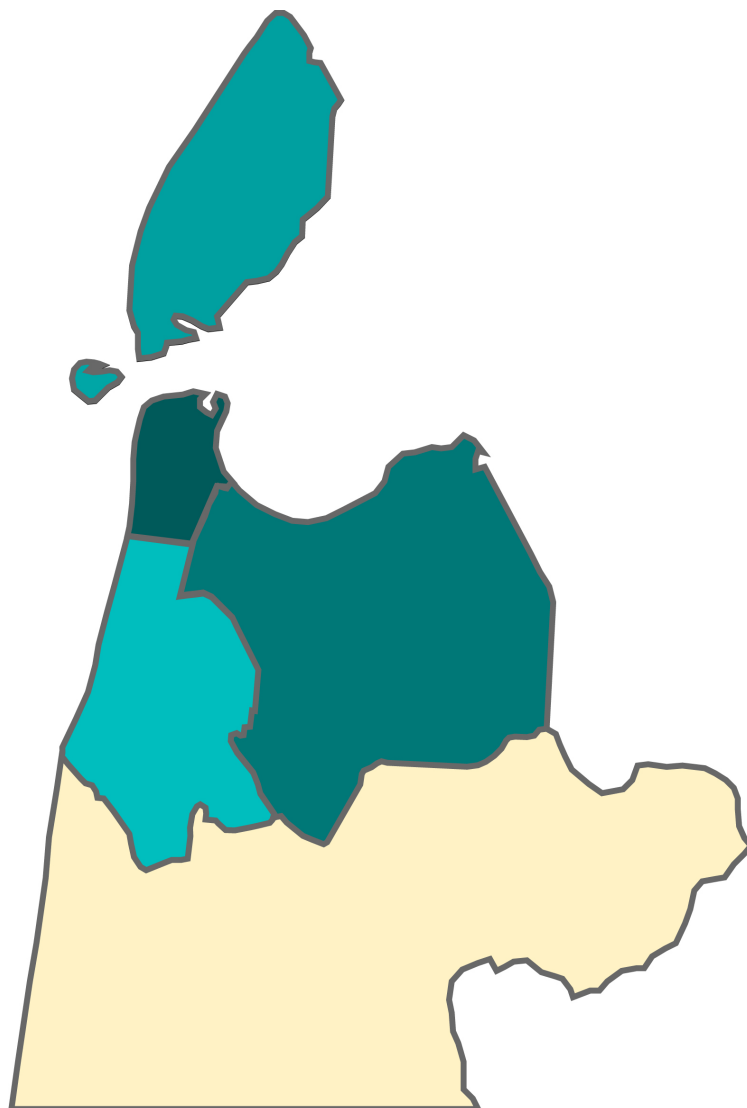

Jaarverslag 2019

Leader Kop van Noord-Holland

*"Europees Landbouwfonds voor
Plattelandsontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland"*

Voorwoord

Geachte Lezer,

In 2019 kwam weer een aantal projecten tot uitvoering en werd LEADER zichtbaarder in het Noord-Hollandse landschap. We hebben nu al heel wat gevarieerde projecten gerealiseerd die weer impulsen geven aan de sociaaleconomische ontwikkeling in onze regio:

Op Texel ging de bouw van De Tuunen van start, waarmee een aantal tijdelijke woningen voor zorgbehoevende ouderen zal worden gerealiseerd. De ontwikkeling van de toeristische arrangementen en bezoekfaciliteiten van de Toeristische Parel De Hoge Berg kwam op gang, en bij Boerderij Novalis werd het mogelijk om avontuurlijk te kamperen. Natuurmonumenten werkte aan de voorbereiding van de bouw van het nieuwe Natuurbeleefcentrum De Marel.

Op het vasteland van de Kop ging Het Zijpermuseum open in zijn nieuwe behuizing; de LAG bracht er een bezoek aan.

Mooie resultaten ook in de forten in Den Helder; in Fort Westoever is de brouwerij Helderse Jongens van start gegaan met een in pandig café, is een spannende spellocatie geopend, en is er in de Groene Stek (moestuin) dagbesteding georganiseerd voor jongeren. Fort Kijkduin en het naburige Atlantikwall-centrum, dat ook een voormalige marinelocatie was, zijn volop in bedrijf. Prachtige bezoekslocaties voor hele uiteenlopende doelgroepen, en als oud-marineman ben ik daar ontzettend trots op!

In Wieringerwerf kon het Beleefcentrum Duurzame Energie in het nieuwe schooljaar een begin maken met de ontvangst van schoolklassen. De Noorderbakens, prachtige monumentale kunstwerken van Cortenstaal, werden uitgevoerd en op hun plaats gezet in het zorgcentrum Noorderhaven in Julianadorp.

Met sommige projecten werd al vroeg een start gemaakt – zoals de Factorie in Schagen. Dit blijft zich verder ontwikkelen en draait goed.

De dynamiek van het ondernemen leidt er soms toe dat er andere wegen worden ingeslagen dan oorspronkelijk voorzien, en soms betekent dat dat projecten worden ingetrokken: Molen de Hoop, SOS Dolfijn en Bezoekerscentrum Agriport lieten weten het project in te trekken. Dat is natuurlijk jammer, maar wellicht kan het geld dan nog worden besteed aan andere initiatieven de komende tijd.

Het laatste project dat wij konden toekennen was B4hydrogrow, een innovatief project waarbij duurzame energie-opwekkingssystemen worden gekoppeld om kassen te verwarmen waar teelt op water plaatsvindt. Een concept dat ver buiten onze regio met spanning wordt gevolgd!

In 2020 hopen we de laatste projecten die beschikt zijn tot bloei te kunnen laten komen. Bovendien komt er waarschijnlijk weer een openstelling om het geld dat over is nog te kunnen benutten voor nieuwe initiatieven.

Wij hopen u – indien de maatregelen rond de coronavirus-crisis het toelaten - te mogen verwelkomen op onze conferentie LEADER – De oogst, op 26 juni in Wieringerwerf.

Fijko van der Laan
Voorzitter Lokale Actiegroep
LEADER Kop van Noord-Holland

Inhoud

Voorwoord	2
LEADER Kop van Noord-Holland.....	5
De thema's: Kopkracht	5
De Lokale Actiegroep (LAG).....	6
Mutaties van de LAG	7
Het projectbureau LEADER.....	7
Activiteiten 2019	8
LAG-Vergaderingen	8
Nieuwe LEADER-coördinator.....	8
Begeleiden van aanvragers	8
Startbijeenkomst na ontvangst beschikking	9
Beoordeling projectaanvragen.....	9
Kennisvergaring, -uitwisseling, evaluatie en intervisie	9
Voortgang van de Lokale Ontwikkelingsstrategie	10
Projecten in uitvoering.....	10
Communicatie	10
Financiële voortgang	11
Bijlage 1 - Lijst ingediende projectideeën	12
Bijlage 2 - Positief beoordeelde projecten (actualiseren).....	13
Buurtschap de Tuunen	13
Toeristische Parel Hoge Berg.....	13
Beleefcentrum Duurzame Energie	13
Avontuurlijk kamperen bij de boer	13
Noorderbakens.....	14
S.E.A. (Science Encounters Art)	14
FoodFort Westoever	15
Zijper Museum	15
Factorie Werkleerbedrijf	15
Informatie- en Meetingpoint Onderzoekslocatie Petten.....	16
Natuurbeleefpoort De Marel (vh de Voorzorg).....	16
Huisduinen Ontzet.....	16

Toerisme bij de Vis	17
Het Bos Roept!	17
Ku(n)stroute Zijpe.....	17
B4Hydrogrow.....	18
Educatief Walviscentrum bij Landgoed Hoenderdaell (ingetrokken)	18
Agriport bezoekerscentrum (wordt ingetrokken)	19
Bijlage 3 - Overzichtskaart projecten	20

LEADER Kop van Noord-Holland

LEADER 2014-2020 is een onderdeel van het Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3). Het is een Europees subsidieprogramma voor plattelandsontwikkeling dat voor de Kop van Noord-Holland mede mogelijk wordt gemaakt door Provincie Noord-Holland en de gemeenten Hollands Kroon, Schagen, Den Helder en Texel.

“Europees Landbouwfonds voor
Plattelandsontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland”

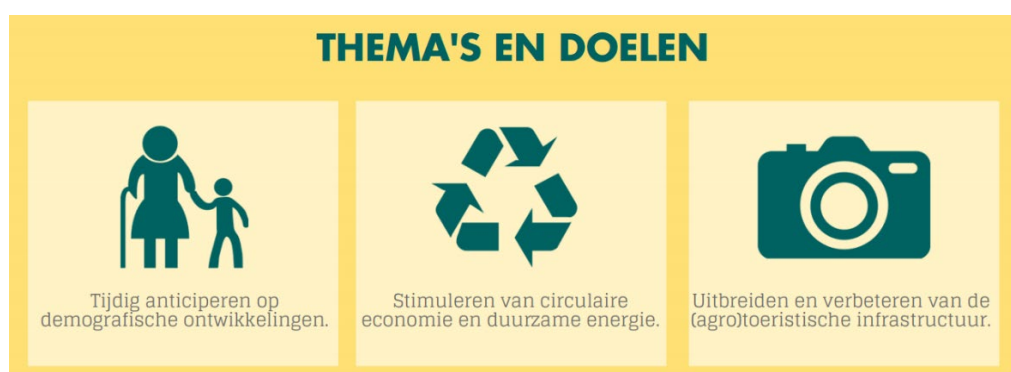

Alle bewoners, ondernemers en overheden uit de Kop van Noord-Holland konden in de periode van 17 oktober 2016 tot en met 15 november 2018 projecten indienen om in aanmerking te komen voor POP3-subsidie binnen dit programma. Veel waarde wordt gehecht aan samenwerking en het verbeteren van het organisatievermogen van de lokale gemeenschap. De voorkeur gaat mede daarom uit naar initiatieven vanuit én voor de eigen bevolking. Projecten moeten zich bevinden in het werkgebied van LEADER Kop van Noord-Holland: Hollands Kroon, Schagen, Texel en het plattelandsgebied van Den Helder.

De thema's: Kopkracht

De projecten moeten bijdragen aan sociale cohesie op het platteland en passen binnen een of meerdere deelthema's van de Lokale Ontwikkelingsstrategie 'Kopkracht':

1. tijdig anticiperen op demografische ontwikkelingen
2. stimuleren van circulaire economie, biobased economy en duurzame energie
3. uitbreiden en verbeteren van de (agro)toeristische infrastructuur

Figuur 1: uit de Infographic LEADER Kop van Noord-Holland

De Lokale Actiegroep (LAG)

Binnen LEADER heeft de Lokale Actiegroep (LAG) een centrale rol. De leden van de LAG hebben een aanjagende en verbindende rol in de regio. De LAG Kop van Noord-Holland bestaat, conform de regels van de EU, uit mensen die een representatieve afspiegeling van de regio vormen.

Actieve bewoners en vertegenwoordigers van maatschappelijke partijen, samen met vertegenwoordigers van de gemeenten vormen de LAG. Alle LAG-leden zijn op persoonlijke titel aangesteld.

Naast aanjagen en verbinden, beoordeelt en rangschikt de LAG ook ingediende projecten op basis van de door hen opgestelde Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS). Zo adviseren zij Gedeputeerde Staten van Noord-Holland welke projecten voor een subsidie in aanmerking komen.

De Lokale Actiegroep Kop van Noord-Holland bestond in 2019 uit de volgende mensen:

Voorzitter

Fijko van der Laan Lid algemeen bestuur Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Stemgerechtigde leden

Marion Barth	Hoofd Communicatie, marketing en fondsenwerving bij Stichting Texels Museum
Jelle Beemsterboer	Wethouder gemeente Schagen
Rutger Jan Bredewold	Kunstenaar/ontwerper Bredewold & Buczynski, docent Regius College, oud-bestuurslid DOinNWH (Duurzaam Ondernemen in Noordwest-Holland)
Ernest Briët	Directeur Landschap Noord-Holland, oud-directeur Milieufederatie
Marlies Groot	Marketing manager Holland Boven Amsterdam
Hennie Huisman	Wethouder gemeente Texel
Heleen Keur	Wethouder gemeente Den Helder
Theo Meskers	Wethouder gemeente Hollands Kroon
Mary Romar	Directeur camping Duinzoomhoeve, voorzitter Vereniging Hooiberghutten
Marbel de Graaf-Montsma	Akkerbouwer, provinciaal bestuurslid LTO Noord-Holland Noord, initiatiefnemer en uitvoerder Beleefcentrum Duurzame Energie
Pim Visser	Directeur VisNed, directeur Visafslag Hollands Noorden, oud-lid Raad van Toezicht van woningstichting Den Helder
Annie van der Voort	Voorzitter Zakenclub 't Zand
Wim Wilms	Oud-ondernemer, adviseur Ondernemersklankbord

Mutaties van de LAG

De Lokale Actiegroep (LAG) is binnen de juridische kaders zelf verantwoordelijk voor haar samenstelling. Ieder lid mag, in het geval hij/zij niet op een LAG-vergadering/-bijeenkomst aanwezig kan zijn, een vervanger aanwijzen voor de betreffende bijeenkomst. De wethouders in de LAG kunnen bijvoorbeeld bij hun afwezigheid een ambtelijke adviseur mandateren om te stemmen. De aanwezigen ter vergadering stemmen of zij akkoord zijn met de voorgestelde vervanging.

Ook over permanente uittreding, toetreding, en/of opvolging van leden wordt met een meerderheid van de stemmen van de in de vergadering aanwezige LAG-leden besloten. Hierbij worden de bestaande criteria in acht genomen (competenties, deskundigheid, leeftijd, geslacht en achtergrond).

In de niet-publieke vertegenwoordiging heeft een wijziging plaatsgevonden: Mike Venekamp is uitgetreden. Aangezien er in 2019 niet of nauwelijks nieuwe projecten werden ingediend wegens uitputting van het budget, werd besloten zijn plek voorlopig niet op te vullen.

De actuele samenstelling van de LAG wordt altijd gepubliceerd op de website

<http://www.leaderkvn.nl/lokale-actiegroep>

Het projectbureau LEADER

Het programmamanagement en secretariaat van de LAG, oftewel het projectbureau LEADER, berust bij Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord te Alkmaar. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord levert ook de secretaris van de LAG, de zogeheten LEADER-coördinator. De LEADER-coördinator was in de eerste helft van 2019 Bart van Berkel; vanaf 1 september is zijn taak overgenomen door Ilia Neudecker. Het projectbureau en de LEADER-coördinator zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse uitvoering van het programma.

Het projectbureau en de LEADER-coördinator kunnen worden bereikt per e-mail

leader@nhn.nl, de website www.leaderkvn.nl of telefonisch 072-519 5774.

Activiteiten 2019

LAG-Vergaderingen

In 2019 zijn er 2 LAG-vergaderingen geweest. Er vond slechts één beoordeling plaats, in feite een herbeoordeling nadat beroep was ingesteld tegen een afwijzing.

In 2019 hebben de volgende vergaderingen plaatsgevonden:

- 14 maart 2019, locatie: Zijpermuseum, Schagerbrug
- 19 september 2019, locatie: Fort Kijkduin, voorafgegaan door een bezoek aan project Noorderbakens, en aansluitend een kleine rondleiding in het Fort en het Atlantikwall-centrum.

De LAG-vergaderingen worden altijd gehouden op locaties die een bepaalde binding met het LEADER-programma hebben, bijvoorbeeld vanuit een vorige LEADER-periode, projecten in uitvoering of locaties die ter inspiratie kunnen dienen voor de LAG.

Naast de leden van de LAG nemen de LEADER-coördinator (secretaris) en (ambtelijke) adviseurs deel aan de LAG-vergaderingen. De voorzitter, de adviseurs en de LEADER-coördinator zijn niet stemgerechtigd. De vergaderingen zijn in beginsel besloten en alle aanwezigen tekenen een geheimhoudingsverklaring.

Tijdens de laatste vergadering zijn de aanvragers van het project dat opnieuw werd beoordeeld, uitgenodigd om in de vergadering te komen zodat de leden van de LAG een nadere toelichting konden vragen op de aanvraag. Dit was nuttig en verhelderend.

Nieuwe LEADER-coördinator

In juni vertrok Bart van Berkel bij het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord en kwam de positie van LEADER-coördinator vacant. Per 1 september is deze opgevuld door het aantrekken van Ilia Neudecker, die deze taak als zelfstandige vervult. Ilia heeft zich snel ingewerkt en de LAG van 19 september georganiseerd. Ook heeft zij kennisgemaakt met de projecten en andere actoren in het gebied.

Begeleiden van aanvragers

Omdat het budget in 2017 en 2018 vrijwel volledig voor projecten is beschikt, lag de nadruk in 2019 op het begeleiden van de penvoerders bij de uitvoering, bijvoorbeeld bij het doen van betaalverzoeken of het indienen van voortgangsrapportages.

Startbijeenkomst na ontvangst beschikking

Wederom inspeland op landelijke ontwikkelingen is er voor gekozen om bijeenkomsten te organiseren voor penvoerders van projecten die na een succesvolle aanvraag een beschikking hebben ontvangen. Afgewogen is of dit wederom in groepsverband zinvol zou zijn, maar gezien de complexe en vooral financiële gegevens die partijen bespreken is er voor gekozen deze bijeenkomsten per beschikking te houden. RVO.nl neemt hierin het voortouw, maar de LEADER-coördinator is ook bij deze gesprekken aanwezig om te signaleren waar men in deze regio al dan niet tegen aan loopt. Verder is het een mooi moment om vanuit het LEADER-projectbureau een vinger aan de pols te houden en nadere afspraken te maken over bijvoorbeeld regionale communicatie. Inmiddels is voor 12 van de 18 projecten een startbijeenkomst gehouden.

Beoordeling projectaanvragen

In 2019 is er 1 projectaanvraag opnieuw voor beoordeling voorgelegd na beroep. Het gaat om het project B4Hydrogrow. Het gaat om een nieuwe investering op een bestaand agrarisch bedrijf in een modern teeltsysteem op water. Voor de verwarming van de kas wordt gebruik gemaakt van verschillende duurzame bronnen. De LEADER-subsidie wordt benut voor de fysieke koppeling tussen deze verschillende systemen.

Na een zorgvuldige weging van de criteria in de herbeoordeling heeft de LAG deze aanvraag voldoende gescoord. Dit was het enige project dat werd beoordeeld in 2019.

Een overzicht van de door de LAG positief beoordeelde projecten is toegevoegd als bijlage 1. Een lijst van alle ingediende projectideeën en/of aanvragen tot en met 2019 is bijgevoegd als bijlage 2 van dit jaarverslag.

De actieve werving voor nieuwe projectideeën was al in 2018 beëindigd.

Kennisvergaring, -uitwisseling, evaluatie en intervisie

In 2019 heeft dit onderdeel wat minder de aandacht gekregen. De projecten zijn aan de slag. In 2020 zal hier meer aandacht aan worden besteed.

De LEADER-coördinator neemt deel aan landelijke netwerken, zoals het LEADER-coördinatorenoverleg en de POP3-Netwerkdag. Indien opportuun worden LAG-leden en/of aanvragers uitgenodigd deel te nemen aan bijeenkomsten.

De inbreng van de LAG Kop van Noord-Holland wordt bij de overleggen meegenomen en relevante ontwikkelingen en ervaringen worden teruggekoppeld naar de LAG. In hetzelfde kader onderhoudt de LEADER-coördinator contacten met het Regiebureau POP, het Netwerk Platteland, de provincie Noord-Holland.

De LAG Kop van Noord-Holland is met de andere 19 LEADER-gebieden de samenwerking aangegaan om te komen tot het LEADER Netwerk Nederland. Het LEADER Netwerk Nederland is opgericht om de LEADER-groepen een eigen stem te geven en ook zelf netwerk en kennisvergaring te organiseren. LNN is in Europees verband o.a. aanspreekpunt voor ELARD, de Europese belangenbehartiger van de

LEADER-systematiek. Intussen is voor de derde maal een landelijke LEADER-dag georganiseerd, waaraan ook de LEADER-coördinator heeft deelgenomen, in Boskoop in september.

Een andere doorlopende activiteit is aansluiting zoeken met andere LEADER gebieden, lokale groepen, Waddenfonds, Duurzaam Door en eventueel andere organisaties/netwerken die relevant kunnen zijn. Uiteraard wordt hierbij altijd gekeken naar nut en noodzaak. Een verbinding wordt altijd gelegd op basis van de inhoud of concrete behoefte. Het daarbij opgedane netwerk wordt ook gebruikt om de bekendheid van LEADER te vergroten, projectideeën te verzamelen en/of aanvragers op andere mogelijkheden te wijzen.

Voor wat betreft evaluatie is eind 2017 door het Regiebureau POP landelijk een format verspreid voor het uitvoeren van een zelfevaluatie van de LAG, welke eind 2017/begin 2018 door de LAG is uitgevoerd en vastgesteld. Een volgende landelijk gecoördineerde evaluatie van POP3 en het LEADER-programma vond plaats in 2019, maar door het vertrek van Bart van Berkel is deze in Noord-Holland niet uitgevoerd.

Voortgang van de Lokale Ontwikkelingsstrategie

De LEADER-subsidie was in 2019 niet meer beschikbaar voor aanvragen, aangezien het beschikbare budget volledig was toegekend. Er is een redelijke verdeling over de 3 thema's, waarbij agro-toerisme net wat sterker de nadruk krijgt. Sommige projecten bestrijken meerdere thema's.

Projecten in uitvoering

De meeste projecten zijn in 2018 of begin 2019 gestart met de uitvoering. In 2019 is aandacht besteed aan monitoring en begeleiding van aanvragers om de voortgang te bewaken en stimuleren.

In de loop van het jaar waren er enkele verschuivingen; twee projecten hebben organisatie en/of financiering niet rond kunnen krijgen en hebben besloten niet te starten. Het betreft ontvangst- en expositieruimte Molen De Hoop en walvissen- en dolfijnopvangcentrum SOS Dolfijn. Het project B4Hydrogrow, dat in eerste instantie was afgewezen door de LAG, is na een bezwaarprocedure alsnog positief beoordeeld.

Een korte beschrijving van alle beschikte projecten is bijgevoegd als bijlage 2.

Communicatie

In 2019 is aandacht besteed aan de communicatie over de toegekende projecten. Deze zijn op de website vermeld. In 2020 zal het onderwerp communicatie stevig ter hand worden genomen, met een videofilm over een aantal beeldbepalende LEADER-projecten, en een conferentie voor en met de betrokkenen in het gebied.

Financiële voortgang

Budget:

Regeling	Totaalbudget gehele programmaperiode	Financieringsbronnen			
		EU	Provincie	Gemeenten	Privaat
Uitvoering projecten	3.310.000	1.655.000	890.059	764.941	
Lopende kosten	429.741,25	(50%)	(50%)		

Verleend en betaald uit publieke middelen:

Regeling	Aangevraagd	Beschikt/verleend	Betaald
Uitvoering projecten	5.224.925,97	3.794.144,54	413.126,36
Lopende kosten	429.741,25	413.741,25	86.313,14

Beschikbare publieke middelen voor uitvoering projecten:

Totaal vastgesteld:	€ 47.473
Totaal beschikt:	€ 3.744.145
Ingetrokken:	€ 784.963
Totaal "verplicht"	€ 3.006.654
Subsidieplafond LEADER	€ 3.310.000
- / -	€ 3.006.654
Saldo LEADER KvNH	€ 303.346

Wat betreft de Regeling lopende kosten en dynamisering zullen de toegekende middelen naar verwachting grotendeels of geheel worden uitgeput.

Bijlage 1 - Lijst ingediende projectideeën

1. DonkerBio
2. Levensloopbestendig wonen
3. CranTex
4. Hoge Berg
5. Circulair Groeien
6. Gasloos Sam Ruiter
7. Agri, voeding en gezondheid (Diverzio)
8. Western rijhal
9. Informatiecentrum Zilt-Zoet
10. Zorgkwekerij Croon en Bergh
11. Wadden Gastronomie
12. Kanoroute
13. Wadsteiger
14. TexNEW
15. Landschappelijk bouwen
16. De Grutter
17. Wezenspyk
18. Nieuwe Historische Hoek Haven Den Oever
19. Werkleerbedrijf De Factorie
20. Fietsknooppunten Hollands Kroon
21. Den Oever: Toerisme bij de Vis
22. FoodFort Westoever
23. De Nollen
24. Vikingen Informatiecentrum
25. Het bos roept!
26. Duurzaam Bouwloket
27. Ku(n)stroute Zijpe aan Zee (editie 2017)
28. Huisduinen Ontzet
29. Inheemse dierenopvang
30. Natuurbeleefcentrum Waddennatuur
31. Tramstation met kanoaccommodatie
32. Zijpermuseum
33. Strandopgang
34. Voedselbossen Kop van NH
35. Bierbostel in voedselketen
36. Strandopgang voor invaliden te Petten
37. Ontvangstgebouw Korenmolen De Hoop
38. Speeltuin
39. Proevkantoor
40. Crowdfunding
41. Karavaan voorstelling Landbouw
42. Beter Oud worden doe je niet alleen
43. Agriport bezoekerscentrum
44. Novalishoeve Duurzaam
45. Informatie & Meetingpoint EHC
46. Beleven van de Wind
47. Nieuw Hoofdgebouw Vlindorado
48. S.E.A. (Science Encounters Art)
49. Buurtschap de Tuunen
50. Circulaire Afvalstromen Agriport
51. Broedplaats Kop van NH
52. Hacketon Stichting Noordzee
53. Wielerbaan Krimpenerwaard
54. Participatiemodel Poldermolen
55. Noorderbakens
56. Avontuurlijk kamperen bij de boer
57. Gouden Eeuwroute Kaap Skil
58. Toeristische Parel Hoge Berg
59. Beleefcentrum Duurzame Energie
60. Vergister met onderzoeksfaciliteit
61. Museumboerderij West-Frisia
62. Toerisme: digitaal nachtregister NHN
63. Circulaire Sportvelden Winkel
64. Belevingscentrum Veldzichtfarm
65. Educatief Walviscentrum bij Hoenderdaell
66. Reconstructie Erf en schuur in Sloodorp
67. Restaurant in Eenigenburg
68. Vaarroute Den Helder
69. Beach Cleanup Tour
70. Agri, voeding en gezondheid (Texel)
71. Sluisje bij Groet

projecten 1 t/m 24 zijn ingediend in 2016

projecten 25 t/m 52 zijn ingediend in 2017

Bijlage 2 - Positief beoordeelde projecten (actualiseren)

Buurtschap de Tuunen

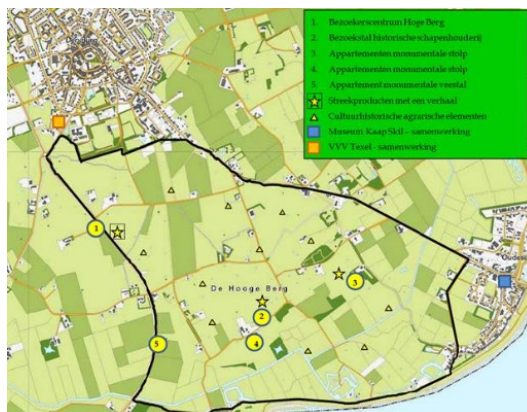
Er komt een complex voor wonen en dagbesteding voor dementerende ouderen als onderdeel van realisering van de bijzondere woonwijk Buurtschap de Tuunen in Den Burg op Texel. Buurtschap de Tuunen is een moderne woonwijk die flexibel is ingericht op demografische ontwikkelingen en uitdagingen zoals langer zelfstandig wonen, begeleid wonen, dagbesteding, sociale cohesie en daarnaast op duurzaamheidsuitdagingen ten aanzien van energie,

water en groen en deels circulaire economie. Zo worden de woningen modulair gebouwd, zodat zij nadat de verwachte vergrijzing weer afneemt, eventueel kunnen worden verplaatst en herbenut.

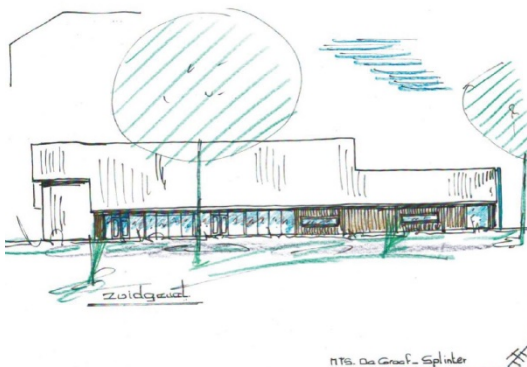
Toeristische Parel Hoge Berg

Het gebied de Hoge Berg op Texel wordt toeristisch op de kaart gezet op een kwalitatief hoogwaardig niveau. Cultuurhistorische agrarische elementen worden geïntroduceerd en de beleefbaarheid van het gebied wordt informatief en educatief verbeterd zodat bezoekers er meer kunnen doen dan er 'slechts' doorheen lopen of fietsen. Er komt een panorama en een bezoektal van een historische schapenhouderij waar wordt stilgestaan bij Landschapselementen uit de IJstijd en overblijfselen uit de Gouden Eeuw.

Beleefcentrum Duurzame Energie

In het beleefcentrum Duurzame Energie wordt de duurzame kracht uit deze regio op één punt samengebracht. Energiebesparing en verduurzaming zijn de trend van deze 21e eeuw. In onze regio wordt op hoogstaande wijze energie geproduceerd met de elementen wind, zon en water. Het beleefcentrum kijkt uit op de totstandkoming van het nieuwe windpark Wieringermeer, wekt haar eigen energie op met zonnepanelen en ligt nabij energiecentrales voor getijdenenergie. Onuitputtelijke bronnen uit state of the art technieken waar we met zijn allen veel van kunnen leren. Het Beleefcentrum richt zich op een brede doelgroep, waaronder toeristen, omwonenden en onderwijs.

Avontuurlijk kamperen bij de boer

Op zorgboerderij de Novalishoeve op Texel wordt een campingterrein ingericht met innovatieve verblijfs-accommodaties, sanitaire ruimte, slechtweervoorziening en duurzaam energiesysteem.

Hiermee vindt een verlenging plaats van de verblijfsrecreatie op deze agro-eco-toeristische locatie, maar daarnaast biedt het de cliënten in de dagbesteding weer een andere vernieuwende vorm van zorg en begeleid werk. Naast reguliere gasten gaat specifieke aandacht uit naar het verblijf van gezinnen met kinderen/jongvolwassenen die een gelijksoortige problematiek hebben als hun werkende lotgenoten op de Novalishoeve.

Noorderbakens

De bewegwijzering op het woonzorgpark Noorderhaven in Julianadorp is -zoals bijna overal- in de vorm van straatnaamborden. Voor bezoekers is dit een normale en te begrijpen situatie. Maar een groot deel van de bewoners, mensen met een verstandelijke beperking, zijn bij communicatie en oriëntatie veel meer aangewezen op concrete verwijzers.

Met het project Noorderbakens worden er grote herkenbare kunstwerken geplaatst in het woonzorgpark. Omdat het van oudsher volledig op zorg ingerichte woonzorgpark steeds meer ruimte biedt aan "gewone" bebouwing in het duinlandschap en er wandelroutes op de wijk aansluiten, zijn de kunstwerken (als kunstroute) ook een trekpleister voor omwonenden en toeristen. De herkenbaarheid van de objecten draagt ook bij aan het langer zelfstandig thuis kunnen wonen, omdat ook ouderen soms minder in staat zijn zich te oriënteren.

S.E.A. (Science Encounters Art)

S.E.A staat voor: Science Encounters Art. Dit is precies wat S.E.A. Texel doet, zij koppelen wetenschap aan kunst. Door een samenwerking te vormen tussen wetenschappers en kunstenaars wordt fantastische kunst gerealiseerd die de onderzoeken van de diverse wetenschappers prachtig in beeld brengt. LEADER draagt bij aan de totstandkoming van de eerste editie van dit evenement op Texel, het doel is dat het evenement tweejaarlijks wordt gehouden. Een aantal kunstwerken krijgt na het evenement een permanente plek op het eiland.

FoodFort Westoever

Fort Westoever stamt uit de tijd van Napoleon, is onderdeel van de Stelling van Den Helder en heeft een rijke historie. Een historie die nu wordt aangevuld met de ontwikkeling naar een echt FoodFort, compleet met museale functie en een stadskwekerij! Een prima aanvulling op het restaurant en de bierbrouwerij die al in het Fort gevestigd zijn. Fort Westoever wordt

hiermee een echte hotspot in de Kop van Noord-Holland met een excellent aanbod aan verantwoorde, duurzame, streekeigen voedselproducten en actieve op de regio en leisure gerichte ontspanning gecombineerd met museale educatie. Deze activiteiten zijn aanvullend op elkaar en versterken elkaar. Hierbij staat de samenwerking (formeel vastgelegd in de Stichting FoodFort) tussen de initiatiefnemers garant voor een gezonde jaarronde exploitatie.

Zijper Museum

In het Zijper Museum staat de geschiedenis van 'de Zijpe' centraal. Deze polder ligt tussen de West-Friese Omringdijk ter hoogte van Schagen en de kuststrook vanaf Petten tot voorbij Callantsoog. Het Zijper Museum opent in 2018 zijn nieuwe onderkomen; een vernieuwd en toekomstbestendig museum waar de tentoonstellingen vol beleving en interactief zijn en waarin actief werk wordt gemaakt van de connectie met de mensen uit de omgeving. Vanuit LEADER is een bijdrage geleverd aan de herinrichtingskosten van het museum.

Factorie Werkleerbedrijf

Werkleerbedrijf 'De Factorie' is een plek waar mensen die door wat voor oorzaak dan ook een achterstand tot de arbeidsmarkt en samenleving hebben opgelopen, les, onderricht en ondersteuning krijgen bij het leren van praktische vaardigheden door een groep gedreven, ervaren en enthousiaste senioren. De

vaardigheden betreffen tuinonderhoud, tuininrichting, houtbewerking, boodschappen bezorgen, linnendienst, computerreparatie e.d. en deze diensten worden ingezet ten behoeve van thuiswonende ouderen die niet of in mindere mate in staat zijn om hiervoor zelf zorg te dragen. Op deze manier ontstaat er in de Kop van Noord-Holland een prachtig nieuw steunsysteem.

Informatie- en Meetingpoint Onderzoekslocatie Petten

Wist jij dat er per dag ruim 30.000 mensen geholpen worden met medische isotopen uit Petten? Bij het opsporen en bestrijden van kanker zijn deze hard nodig! En wist jij dat Nederland een internationale topspeler is op het gebied van energie-innovatie, veelal door hoogwaardig onderzoek in Petten? Het Informatie & Meetingpoint van de Energy&Health Campus wordt dé plek waar nut en noodzaak van de economische en maatschappelijke activiteiten van de duinbedrijven van de Onderzoekslocatie Petten (OLP) op inspirerende wijze verteld wordt. Hiermee worden omwonenden, toeristen en mogelijke investeerders meegenomen in de potentie van het gebied en toekomstige ontwikkelingen. Geen geheimzinnigheid meer, maar overweldigende belangstelling creëren en het aantrekken van talent. Het IMP wordt een fysiek communicatiemiddel naar de buitenwereld.

Natuurbeleefpoort De Marel (vh de Voorzorg)

Natuurmonumenten ontwikkelt een uitnodigend natuurbeleefcentrum aan de rand van natuurgebied Waalenburg op het midden van Waddeneiland Texel. Een plek waar bezoekers informatie kunnen vinden en kunnen rusten, schuilen, spelen en leren. Een plek waar vandaan routes starten en avonturen beginnen. Maar ook een plek waar lokale natuurorganisaties een ruimte hebben voor hun activiteiten en vergaderingen, waar ruimte is om te ondernemen.

Huisduinen Ontzet

In Huisduinen, kern van de gemeente Den Helder, wordt de verbinding gelegd tussen twee objecten uit de rijke militaire geschiedenis rond Den Helder. Fort Kijkduin is onderdeel van de Stelling van Den Helder en stamt uit de tijd van Napoleon, het Logementsgebouw, grotendeels een ruïne en ook wel het Casino genoemd, is onderdeel van de Atlantikwall uit WO2. Door ze samen te brengen in één interactieve verhaallijn, wordt de bezoeker uitgedaagd om beide locaties te bezoeken en te beleven. De toegankelijkheid van beide objecten wordt verbeterd en er wordt geïnvesteerd in het bouwen van een 'glazen schoenendoos' binnen in de ruïne van het logementsgebouw. Op deze wijze ontstaat een duidelijk contrast tussen oud en nieuw. In de 'schoenendoos' wordt tevens het Waddenkust expeditiecentrum gevestigd.

Toerisme bij de Vis

Het project 'Den Oever: Toerisme bij de Vis' beoogt een robuuste toeristische infrastructuur in de haven van Den Oever neer te zetten. Er wordt een publieksfunctie ontwikkeld in de nieuw verbouwde visafslag, een nautische werkplaats gerealiseerd voor vissers en vrijwilligers van Stichting Onderdak Nautisch Erfgoed Wieringen en er komt een experimenteel restaurant waar gasten naast het consumeren van de vis ook leren hoe zij deze zelf moeten fileren en bereiden. De elkaar overkoepelende thema's hierbij zijn Toerisme en Vis. Naast deze nieuwe activiteiten worden ook andere, reeds bestaande toeristische activiteiten in en om de haven van Den Oever, op verschillende wijze in samenhang in beeld gebracht. Resultaat is een groeiend aantal bezoekers dat zijn verblijfstijd in de haven zal verlengen.

Het Bos Roept!

Een ontwikkeling van een natuurcamping in het Robbenoordbos, in de onontdekte omgeving van de Kop van Noord Holland tot een bredere ervaring van het 'leven in de natuur' op verschillende manieren, met name gericht op de stedeling, recreant en (inter)nationale toerist. Van kamperen tot het verblijven in een circulair gebouwd huisje waarbij comfort een rol speelt, om te laten zien dat comfortabel en duurzaam leven ook samen kan gaan.

De verblijven worden biobased en circulair gebouwd en gaan volledig op in hun omgeving. Met dit plan wordt aangesloten bij de gedachte om het netwerk van (verblijfs)recreatie te vergroten en te verbeteren in de Kop van Noord-Holland, daarbij biedt deze plek tevens de mogelijkheid om kleine evenementen in het kader van theater, kunst, sport, onderwijs, etc. te organiseren.

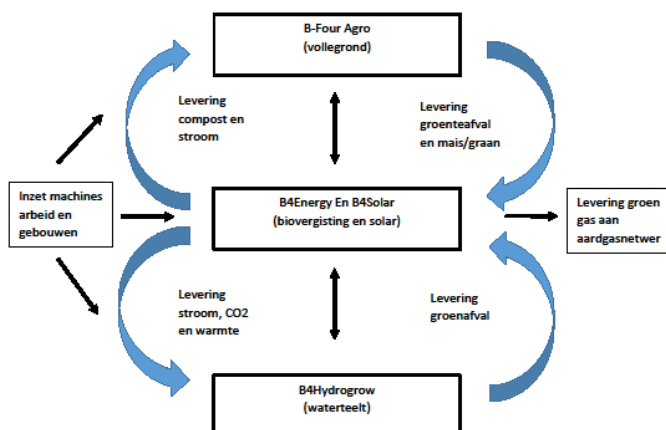
Ku(n)stroute Zijpe

Van 1 t/m 17 september 2017 was het strand van de gemeente Schagen het decor van een nieuw kunstevenement: Ku(n)stroute Zijpe aan Zee. Na 22 jaar Kunstroute Zijpe langs de Grote Sloot, is het evenement met een bijdrage van LEADER in 2017 verhuisd naar een nieuwe locatie in een andere, grotere en verrassende vorm. Op het strand en in de paviljoens van Groote Keeten, Callantsoog, Sint Maartenszee en Petten in Informatiecentrum Zand tegen Zee beleefde je uiteenlopende kunstvormen, waaronder beeldende kunst, muziek, poëzie, film, theater en dans. Daarnaast konden bezoekers onder begeleiding van een kunstenaar zelf kunst maken of deelnemen aan workshops.

B4Hydrogrow

B-Four Agro BV teelt fijne bladgewassen (specialty slasoorten en bleekselderij) in de vollegrondsbuitenteelt. Via dochter B4Hydrogrow BV wordt geïnvesteerd in een modern teeltsysteem op water. Voor de verwarming van de kas wordt gebruik gemaakt van verschillende gekoppelde duurzame bronnen. Het bedrijf heeft geïnvesteerd in zonnepanelen op de bedrijfsgebouwen en in biovergisters, die biogas en restwarmte produceren. De LED systemen in de kweekcellen en de kas leveren ook restwarmte.

Dit LEADER-project richt zich op de fysieke koppeling tussen deze verschillende innovatieve ontwikkelingen, zodanig dat er lokale, korte kringlopen ontstaan, minder aardgas hoeft te worden gebruikt en CO2-uitstoot wordt vermeden.

Educatief Walviscentrum bij Landgoed Hoenderdaell (ingetrokken)

De samenwerking tussen SOS Dolfijn en Landgoed Hoenderdaell resulteert in de vestiging van een educatief walviscentrum in het dierenpark in Anna Paulowna. Een informatiecentrum waar bezoekers kennis kunnen maken met de walvissen die voorkomen in de Noord- en Waddenzee en waar in nood geraakte (gestrande en zieke) bruinvissen en dolfijnen een volwaardig rehabilitatieproces kan worden geboden, met als doel deze dieren terug te laten keren naar zee. Het nieuwe walviscentrum is de uitvalbasis voor noodhulp aan gestrande walvisachtigen in het hele Noordzeegebied (van Denemarken tot Frankrijk). Daarnaast biedt het educatieprogramma's voor zowel primair, voortgezet als beroepsonderwijs en wordt er wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd, waarmee ook leerwerkplaatsen in de regio ontstaan.

Educatief en Museaal Ontvangstgebouw Korenmolen De Hoop (ingetrokken)

Bij Korenmolen De Hoop in 't Zand verrijst de komende tijd een mooi nieuw ontvangstgebouw. De molen, die voorheen bij de familie Zeeman op het bedrijf in het nabijgelegen dorp was gevestigd, krijgt hiermee de mogelijkheid om grotere groepen, zoals basisschoolklassen, te ontvangen.

Het educatieve/museale ontvangstgebouw biedt daarnaast mogelijkheden om; de collectie uit te breiden, meer ruimte te bieden aan vrijwilligers, andersoortige activiteiten uit te voeren, een toeristisch informatiepunt en een kleinschalig winkeltje voor producten van de molen en andere streekproducten.

Agriport bezoekerscentrum (wordt ingetrokken)

Het bezoekerscentrum bij het prestigieuze glastuinbouwgebied Agriport A7 is ontstaan vanuit ondernemers om inwoners en bedrijven uit de regio te informeren. En met succes! De belangstelling is zowel lokaal als internationaal enorm toegenomen. Veelal vanuit universiteiten en touroperators uit het buitenland is er toenemende interesse in de hoogwaardige groene teelt, de inzet van duurzame energie, de vestiging van datacentra en de samenwerking tussen diverse bedrijven.

Bezoekers aantallen zijn gegroeid van 1.000 tot ruim 7.000 per jaar, met een prognose naar 12.000. Daarom komt er een nieuw bezoekerscentrum, dat beter is ingericht op deze aantallen. Het nieuwe bezoekerscentrum beschikt ook over vergader- en lesruimte waar het onderwijs en het bedrijfsleven uit de regio gebruik van kan maken.

Bijlage 3 - Overzichtskaart projecten

